

Jaarrekening 2015

Natuur en Milieufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL ASSEN
Telefoon: 0592-311150
Website: www.nmfdrenthe.nl
E-mail: info@nmfdrenthe.nl

Inhoudsopgave

	Bladzijde
1. Algemene gegevens	3
2. Jaarstukken	
Inleiding	4
Jaarrekening	5
Balans per 31 december	5
Staat van baten en lasten over 2015	6
Kasstroomoverzicht	7
Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling	8
Toelichting op de balans	9
Toelichting op de staat van baten en lasten	14
3. Overige gegevens	
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	21
4. Controleverklaring	22
Bijlage	
Begroting 2016	

1. Algemene gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe is 1971 opgericht onder de toenmalige statutaire naam "Stichting voor natuur-, milieu- en landschapsbescherming Drenthe MILIEURAAD DRENTHE".

In 1993 en in 2005 zijn de statuten geactualiseerd.

In 2010 is de naam Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe statutair vastgelegd.

Op 7 oktober 2015 is de bestuursvorm geactualiseerd naar een Raad van Toezicht-model, die meer recht doet aan de scheiding van de functies Besturen en Toezicht houden binnen de stichting.

Daarvoor zijn de statuten aangepast.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer S 41018499. De vestigingsplaats is Assen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de natuur, het milieu en het landschap en het bevorderen van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder in de provincie Drenthe, alles in de meest ruime zin.

In 2015 zijn bestuur en Stichtingsraad van de Natuur en Milieufederatie Drenthe als volgt samengesteld:

Algemeen bestuur - tot 7 oktober 2015

A. van Rhijn-Van der Veer, secretaris

J.L. Gunter, voorzitter

F.G. Blanckenborg, lid algemeen bestuur

D. Hoorn, penningmeester

T. Beuling, lid algemeen bestuur tot 17 september 2015

M. Hofstee-Van Hoorn, lid algemeen bestuur

G. van den Berg, lid algemeen bestuur

T.A.C.O. van den Heiligenberg, lid algemeen bestuur

Stichtingsraad - vanaf 7 oktober 2015

A. van Rhijn-Van der Veer

J.L. Gunter, voorzitter

F.G. Blanckenborg

D. Hoorn

M. Hofstee-Van Hoorn

G. van den Berg

T.A.C.O. van den Heiligenberg

R. Alkema, vanaf 10 december 2015

Directie

De directeur van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is R. Hoekstra.

2. Jaarstukken

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2015 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe. Naast algemene gegevens bevat deze de financiële kerngegevens van onze organisatie over het afgelopen jaar.

We kijken terug op een productief en vruchtbaar jaar. Op de diverse inhoudelijke werkterreinen hebben we uitstekende resultaten geboekt waarop we - mede gelet op onze bescheiden omvang - met trots terugkijken. Deze zijn mede tot stand gekomen op basis van de goede samenwerking met tal van partijen en de steun van de provincie Drenthe, de Nationale PostcodeLoterij en andere financiers.

We zijn dankbaar voor de steun en het vertrouwen dat we genieten en gaan graag met deze partijen verder op de ingeslagen weg. De Nationale PostcodeLoterij heeft dit jaar de samenwerking met de natuur- en milieufederaties geëvalueerd en ons gecompimenteerd met de resultaten. Zij heeft daarop besloten ons ook de komende jaren weer te steunen. Die steun is van grote waarde voor onze inzet voor een mooi en duurzaam Drenthe.

We sluiten het jaar ook financieel gezond af met een licht positief resultaat. Na een stevige vermindering van onze omzet in de voorafgaande jaren was er dit jaar sprake van een lichte groei ten opzichte van 2014 en onze prognose voor 2015.

Dit betekent dat we meer werk hebben kunnen verzetten. Dat doen we graag. De opgaven voor bijvoorbeeld het behoud van de Drentse biodiversiteit, verduurzaming van de landbouw en aanpak van de klimaatproblematiek zijn bijzonder groot. Er moet dus ook veel gebeuren. Stil zitten doen we zeker niet.

Onze financiële positie is gezond maar de grilligheid van de financiële buitenwereld maakt ons ook kwetsbaar. We moeten dus blijven investeren in de verdere ontwikkeling van onze organisatie zodat we met volle kracht kunnen blijven werken aan een mooi en duurzaam Drenthe.

We hebben in 2015 een nieuwe bestuursvorm doorgevoerd. Daarin is de uitvoering van het beleid nu ook statutair gescheiden van de functie 'toezicht houden'. De directie is belast met de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van de programma's en activiteiten. De Stichtingsraad heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken in de stichting. Als gevolg van de wijziging van de bestuursstructuur en de statuten zijn in 2015 de afspraken over de taakverdeling tussen directie (bestuur) en Stichtingsraad (toezichthouder) opnieuw vastgelegd in een geactualiseerd directiestatuut.

In de tweede helft van 2015 zijn we gestart met de voorbereiding van onze nieuwe beleidsvisie. We hebben daarvoor onze programma's geëvalueerd en een omgevingsanalyse uitgevoerd. Verder hebben we stakeholders gevraagd om ons te voeden met een frisse blik op de toekomst. De opbrengst vertalen we begin 2016 in een beleidsvisie die de Stichtingsraad – na consultatie van onze achterban – zal vaststellen. Deze beleidsvisie geeft ons richting voor onze koers en inzet voor de komende jaren.

Reinder Hoekstra,
directeur Natuur en Milieufederatie Drenthe

De jaarrekening is opgesteld conform de CBF richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Sinds 2004 draagt de Natuur en Milieufederatie Drenthe het CBF-keur. Daarmee voldoet zij aan de eisen die het CBF stelt aan professionaliteit, betrouwbaarheid en transparantie. Na de reguliere hertoetsing in 2013 is het keurmerk opnieuw aan de stichting toegekend.

Voor meer informatie over de in 2015 uitgevoerde activiteiten en een vooruitblik naar de toekomst verwijzen wij u naar ons jaarverslag 2015. Het jaarverslag is tegen verzendkosten op te vragen bij het secretariaat van de Natuur en Milieufederatie Drenthe of kan worden gedownload van de website. Voor meer informatie over onze organisatie en actualiteiten kunt u ook terecht op onze website www.nmfdrenthe.nl.

Balans per 31 december

Activa	2015		2014		Passiva	2015		2014	
	Euro	Euro	Euro	Euro		Euro	Euro	Euro	Euro
Vaste activa					Reserves en fondsen	4			
Materiële vaste activa	1				* Reserves		168.535	142.736	
in het kader van de doelstelling					* Fondsen		-	-	
* Gebouwen en terreinen		122.001	127.381				168.535		142.736
* Andere vaste bedrijfsmiddelen		5.989	6.767						
		127.990	134.148		Voorzieningen	5	6.219		9.219
Vlottende activa					Langlopende schulden	6			
Vorderingen	2				* Annuïteitenleningen		135.581		140.833
* Te ontvangen subsidie		92.885	109.143		Kortlopende schulden	7			
* Overige vorderingen en overlopende activa		1.151	1.463		* Aflossingsverplichting		5.252	5.072	
		94.036	110.606		* Belastingen en premies		33.474	27.671	
Liquide middelen	3	283.055	234.203		* Vooruitontvangen subsidies		107.252	111.030	
					* Overige schulden en overlopende passiva		48.768	42.396	
							194.746		186.169
Totaal activa		505.081	478.957		Totaal passiva		505.081		478.957

Staat van baten en lasten over 2015

		Werkelijk 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Werkelijk 2014 Euro
Baten	7			
* Baten uit eigen fondswerving		-	-	-
* Baten uit gezamenlijke acties		-	-	-
* Baten uit acties derden		203.026	147.770	205.136
* Subsidies van overheden		537.483	559.607	455.611
* Baten uit beleggingen		-	-	-
* Overige baten		73.313	92.000	69.332
Som der baten		813.823	799.377	730.079
Lasten	8			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>				
* Uitvoeringskosten Groen Drenthe		203.237	217.000	239.368
* Uitvoeringskosten ECO-nomie		398.709	409.377	277.225
* Uitvoeringskosten Samen werkt		186.077	173.000	171.258
* Overige		-	-	3.052
<i>Werving baten</i>		-	-	-
<i>Kosten beheer en administratie¹</i>		-	-	-
		788.023	799.377	690.903
* Overschot		25.799	-	39.176
Som der lasten		813.823	799.377	730.079
De bestemming van het resultaat is als volgt:				
* Continuïteitsreserve		25.799	-	39.176
		25.799	-	39.176

1 De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de doelstellingen.

Kasstroomoverzicht

Het saldo van de liquide middelen in in 2015 gestegen. De oorzaak blijkt het onderstaande analyse van de kasstromen.

	2015	2014
	in euro	in euro
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	25.799	39.176
Afschrijvingen	12.612	14.499
Mutaties voorzieningen	-2.999	-2.794
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Mutatie vorderingen	16.570	53.766
Mutatie kortlopende schulden	8.395	29.788
	<u>24.965</u>	<u>83.553</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	60.377	134.435
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-6.453	-3.710
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-5.072	-4.903
	<u>-5.072</u>	<u>-4.903</u>
Netto kasstroom	48.852	125.822
Liquide middelen		
Stand liquide middelen per 31 december	283.055	234.203
Stand liquide middelen per 1 januari	<u>234.203</u>	<u>108.380</u>
Mutatie liquide middelen	48.852	125.823

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

Inrichting jaarrekening

Deze jaarrekening is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondswervende Instellingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

Met uitzondering van de directe projectkosten zijn de uitvoeringskosten aan de doelstelling toegerekend op basis van het gerealiseerde aantal uren vermenigvuldigd met het gerealiseerde uurtarief.

De projectsubsidies van niet-overheden en ontvangen rente zijn verantwoord onder 'Overige baten'

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs c.q. historische kostprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in de toelichting op de betreffende balanspost anders wordt vermeld.

Voorzieningen

Met betrekking tot het gebouw zijn voorzieningen opgenomen voor de te verwachten onderhouds- en inrichtingskosten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, op basis van het aantal geregistreerde uren toegerekend aan de betreffende doelstelling. De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

Pensioenen

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Hiervoor is een pensioenverzekering gesloten met een verzekeraar. De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft - mits de verschuldigde premies tijdig en volledig worden voldaan - geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de verzekeraar, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Met betrekking tot de pensioenregeling zijn daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen
	Euro	Euro
<i>Stand per 1 januari 2015</i>		
* Aanschafwaarde	256.152	115.940
* Cumulatieve afschrijvingen	128.771	109.173
Boekwaarde	<u>127.381</u>	<u>6.767</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Aanschafwaarde		
* Investerings	4.315	2.139
* Desinvesteringen	-	10.573-
Totaal aanschaffingswaarde boekjaar (A)	<u>4.315</u>	<u>8.434-</u>
Afschrijvingen		
* Afschrijvingen boekjaar	9.695	2.917
* Afschrijvingen desinvesteringen		10.573-
Totaal afschrijvingen boekjaar (B)	<u>9.695</u>	<u>7.656-</u>
Saldo mutaties boekjaar (A-B)	<u>5.380-</u>	<u>778-</u>
<i>Stand per 31 december 2015</i>		
* Aanschafwaarde	260.467	107.506
* Cumulatieve afschrijvingen	138.466	101.517
Boekwaarde	<u>122.001</u>	<u>5.989</u>

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn respectievelijk:

- * 30 jaar voor gebouwen
- * 25 jaar voor verbouwingen
- * 10 jaar voor overige aanpassingen
- * 5 jaar voor kantoorinventaris
- * 3 jaar voor investeringen in automatisering

De desinvesteringen betreffen oude kantoormiddelen en -apparatuur, die zijn afgeschreven en die niet meer in gebruik zijn.

2. Vorderingen

2a. Te ontvangen subsidie	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Totaal	92.885	109.143
Totaal te ontvangen subsidies	92.885	109.143

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

2b. Overige vorderingen	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Bijdrage kosten website		33
* Te ontvangen rente	1.151	1.430
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	1.151	1.463

3. Liquide middelen	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Rabobank, Rekening Courant	30.227	23.099
* Rabobank, Streekrekening	156.605	70.357
* ABN Amro Bank, Rekening Courant	11-	24.241
* ABN Amro Bank, deposito	-	80.480
* Triodos Bank	95.978	35.946
* Kas	257	80
Totaal liquide middelen	283.055	234.203

Op de rekening van de ABN AMRO Bank bestaat een kredietfaciliteit van € 18.151.

4. Reserves en fondsen

Reserves

	<u>Euro</u>
Continuïteitsreserve (A)	
* Stand per 31 december 2014	142.736
* Bij: uit resultaatbestemming	<u>25.799</u>
Stand per 31 december 2015	<u><u>168.535</u></u>

A. Continuïteitsreserve

Het bestuur van de Natuur en Milieufederatie Drenthe streeft naar een minimale continuïteitsreserve van € 150.000,- en houdt een richtbedrag van € 350.000,- aan voor een gezonde financiële situatie.

De continuïteitsreserve heeft als doel:

- * ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende liquide is.*
- * de continuïteit van de organisatie zeker te stellen*
- * fluctuaties in projectsubsidies op te kunnen vangen*
- * financiële risico's op te kunnen vangen, in het geval de organisatie niet in staat is om aan projectverplichtingen te voldoen*

Het CBF hanteert voor de zgn. continuïteitsreserve een maximum van 1,5 x de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie afhankelijk van de specifieke risico's van de organisatie.

Een continuïteitsreserve is nodig om ervoor te zorgen dat de instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen aan de doelstelling kan voldoen.

5. Voorzieningen

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
Voorziening onderhoud		
* Stand per 1 januari	9.219	12.014
* Af: onderhoudskosten	6.000-	5.795-
* Bij: dotatie onderhoud	3.000	3.000
Stand per 31 december	<u>6.219</u>	<u>9.219</u>

De voorziening onderhoud is ter dekking van de kosten van regulier en achterstallig onderhoud aan het pand Hertenkamp 6 in Assen.

6. Langlopende schulden

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
6a. Annuïteitenlening Nationaal Restauratiefonds	1	
* Stand per 1 januari	89.089	91.511
* Afgelost in boekjaar	2.555-	2.422-
Stand per 31 december	86.534	89.089
* Aflossingsverplichting	2.696-	2.555-
Totaal per 31 december	<u>83.838</u>	<u>86.534</u>
6b Restauratiefonds-hypotheek Nationaal Restauratiefonds	2	
* Stand per 1 januari	56.816	59.297
* Afgelost in boekjaar	2.517-	2.481-
Stand per 31 december	54.299	56.816
* Aflossingsverplichting	2.556-	2.517-
Totaal per 31 december	<u>51.743</u>	<u>54.299</u>

1 Deze lening is in 2009 opgenomen in de vorm van een Bouwrekening en met ingang van 1 januari 2010 omgezet in een langlopende lening.

De langlopende lening betreft een annuïteitenlening met een looptijd van 25 jaar, verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist. Het rentepercentage is 5,5% voor 10 jaar vast.

2 Dit betreft een annuïteitenlening verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist, genaamd Restauratiefonds-hypotheek. De lening is ingegaan op 1 augustus 2009 en heeft een looptijd van 25 jaar en een rentepercentage van 1,5% voor 10 jaar vast.

Voor beide leningen is aan het Nationaal Restauratiefonds het recht van eerste hypotheek op het pand Hertenkamp 6 in Assen als zekerheid gegeven.

7 Kortlopende schulden

7a Vooruitontvangen subsidies	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Vooruitontvangen subsidies	107.252	111.030
Totaal vooruitontvangen subsidies	<u>107.252</u>	<u>111.030</u>
7b Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Belastingdienst	33.474	27.671
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>33.474</u>	<u>27.671</u>
7d Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2015	31-12-2014
	Euro	Euro
* Vakantiegeld inclusief sociale lasten	21.744	18.304
* Tegoed verlofdagen inclusief sociale lasten	9.402	8.898
* Kosten jaarverslag	500	1.000
* Accountantskosten	6.200	6.200
* Personeelskosten	4.526	1.059
* Uitbesteed werk	4.134	3.862
* Huisvestingskosten	-	966
* Kantoorkosten	280	819
* Directe projectkosten	1.983	1.288
Totaal overige schulden en overlopende passiva	<u>48.768</u>	<u>42.396</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

* Huur

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft een jaarlijkse huurverplichting van € 7.980 voor het pand Hertenkamp 5 in Assen. De huurovereenkomst eindigt op 1 juli 2019.

De huur kan halfjaarlijks per 1 januari of 1 juli worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van één maand.

* Kantoorapparatuur

Voor kantoorapparatuur zijn verplichtingen aangegaan tot respectievelijk 1 november 2016 en 1 november 2020 van in totaal € 4.949 op jaarbasis.

Toelichting op de staat van baten en lasten

8. Beschikbaar voor doelstelling

		Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* Baten eigen fondswerving	8a	-	-	-
* Baten acties derden	8b	203.026	147.770	205.136
* Subsidies overheden (1)	8c	537.483	559.607	455.611
* Baten uit beleggingen	8d	-	-	-
* Overige baten	8e	73.313	92.000	69.332
Totaal baten		<u>813.823</u>	<u>799.377</u>	<u>730.079</u>

(1) *De activiteitensubsidies overheden betreffen incidentele subsidies.*

8a Baten eigen fondswerving	Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* Baten eigen fondswerving	-	-	-
Totaal beschikbaar uit baten eigen fondswerving	-	-	-
8b Baten uit acties van derden	Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* <i>Baten (fondswervings-)activiteiten derden</i>			
Stichting De Natuur- en Milieufederaties (1)	170.841	140.000	173.411
Overige fondswervers	32.185	7.770	31.725
Totaal baten uit acties van derden	203.026	147.770	205.136
8c Subsidies van overheden	Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* <i>Activiteitensubsidies overheden</i>			
Prestatiesubsidie provincie Drenthe (2)	359.607	359.607	355.012
Projectsubsidie provincie Drenthe	75.684	115.000	93.615
Projectsubsidies Drentse gemeenten	102.192	85.000	6.983
Totaal beschikbaar uit subsidies overheden	537.483	559.607	455.611
8d Baten uit beleggingen	Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
Totaal beschikbaar uit baten uit beleggingen	-	-	-
8e Overige baten	Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* Projectsubsidies niet-overheden	70.174	90.000	74.671
* Overige inkomsten	3.139	2.000	5.339-
Totaal beschikbaar uit overige baten en lasten	73.313	92.000	69.332

- (1) *Dit betreft de baten, die de Natuur en Milieufederatie Drenthe ontvangt van de landelijke Stichting De Natuur en Milieufederaties. Deze stichting ontvangt gelden die de Nationale Postcode Loterij aan de gezamenlijke natuur- en milieufederaties beschikbaar stelt voor projecten. In 2015 is 86% van alle toekenningen aan de Stichting De Natuur en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. Voor projectactiviteiten heeft de Natuur en Milieufederatie Drenthe in 2015 een bedrag van € 179.475 van de stichting ontvangen. Sommige projecten, waarvoor de stichting bijdragen toezegt, hebben een looptijd van meerdere jaren. Van deze toegezegde bijdragen is in 2015 € 170.841 besteed aan projectactiviteiten. De voorwaarden voor de jaarlijkse geldelijke bijdrage van de Nationale Postcode Loterij zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de Nationale Postcode Loterij N.V. en de Stichting De Natuur- en Milieufederaties, ondertekend op 23 december 2015. Een kopie hiervan is bij de Natuur en Milieufederatie Drenthe op te vragen.*
- (2) *De prestatiesubsidie van de provincie Drenthe is inclusief de bijdrage van het Ministerie van VROM die vanaf 1995 via het provinciefonds wordt uitgekeerd. Vanaf 2005 is de budgetsubsidie omgezet in een jaarlijkse prestatiesubsidie. De subsidie is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de provincie Drenthe. De inhoud van de ASV is te vinden op www.provincie.drenthe.nl.*

9. Lasten

		Rekening 2015 Euro	Begroting 2015 Euro	Rekening 2014 Euro
* Personeelskosten	9a	581.702	587.977	521.948
* Uitbesteed werk	9a	38.820	40.000	18.756
* Publiciteit en communicatie	9c	918	4.000	3.165
* Huisvestingskosten	9d	27.223	29.000	24.521
* Kantoor- en algemene kosten	9e	46.884	47.100	42.280
* Afschrijving en rente	9f	18.364	21.300	20.422
* Directe projectkosten	9g	74.112	70.000	59.812
Totaal uitvoeringskosten		<u>788.023</u>	<u>799.377</u>	<u>690.904</u>

	Werkelijk 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
Gemiddeld aantal personeelsleden	8,42	8,68	7,18

Uitgedrukt in fulltime arbeidseenheden (=12 maanden, 36 uur per week)

De inzet van de bestuursleden is onbezoldigd.

Daarnaast zijn er vrijwillig medewerkers.

9a Personeelskosten (1)	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Salarissen	439.558	430.517	382.065
* Sociale lasten	72.160	73.790	66.673
* Pensioenlasten	29.949	35.000	33.161
* Pensioenadvies- en administratiekosten	3.231	4.500	6.267
* Scholing	5.470	15.000	6.265
* Salarisadministratie	2.314	2.500	2.333
* Ziekteverzuimverzekering + wga	9.299	9.500	8.327
* Arbodienst	1.022	1.700	1.046
* Reiskosten personeel	13.480	10.000	10.535
* Overige personeelskosten / onvoorzien	5.220	5.470	5.276
Sub-totaal	581.702	587.977	521.948
Af: ontvangen ziekgeld		-	
Totaal personeelskosten	581.702	587.977	521.948

Bezoldiging directie

Algemeen directeur
Vanaf 7 oktober directeur-bestuurder

Dienstverband

Aard Vast contract
Aantal uren fulltime 36
Parttime percentage 100%
Periode 1-1-2015 / 31-12-2015

Bezoldiging

Jaarinkomen:		
Bruto salaris	61.919	
Vakantiegeld	4.763	
Eindejaarsuitkering	5.049	
Variabel jaarinkomen	-	
Totaal jaarinkomen		71.731
SV-lasten (werkgeversdeel)	9.204	
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-	
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	9.621	
Overige beloningen op termijn	-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	
Totaal overige lasten en vergoedingen		18.825
Totaal bezoldiging 2015		90.556
Totaal bezoldiging 2014		88.570

*Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.
De bezoldiging van de directie is gebaseerd op het Functieboek Natuur en Milieufederatie Drenthe en het advies Functies en functiewaardering, door het bestuur vastgesteld in 2013.*

Bezoldiging bestuur

*De bestuursleden (vanaf 7 oktober leden Stichtingsraad) zijn onbezoldigd.
De bestuurskosten (onder 9e) betreffen de door bestuursleden gemaakte onkosten.
Er zijn aan de bestuursleden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.*

9b Uitbesteed werk	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Uitbesteed werk	38.820	40.000	18.756
Totaal uitbesteed werk	38.820	40.000	18.756
9c Publiciteit en communicatie	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Drukkosten		3.000	1.000
* Overige kosten publiciteit en communicatie	918	1.000	2.165
Totaal publiciteit en communicatie	918	4.000	3.165
9d Huisvestingskosten	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Onderhoud pand	11.615	10.000	7.482
* Belastingen	2.089	2.000	2.116
* Energielasten	3.843	5.000	4.578
* Huur	7.980	8.000	7.880
* Overige huisvestingskosten	1.697	4.000	2.465
Totaal huisvestingskosten	27.223	29.000	24.521
9e Kantoor- en algemene kosten	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Verzekeringen	2.189	2.000	1.704
* Portokosten	941	1.000	2.158
* Bureaunkosten	1.206	2.000	1.278
* Kopieerkosten	4.241	4.700	4.379
* Telefoonkosten	3.825	4.500	4.319
* Bankkosten	791	1.000	823
* Accountantskosten	6.262	6.500	6.200
* Automatisering	18.519	15.000	14.073
* Vergaderkosten	1.235	1.000	170
* Vakliteratuur en documentatie	1.586	2.200	2.850
* Bestuurskosten	85	1.200	86
* Overige kosten	6.004	6.000	4.240
Totaal kantoor- en algemene kosten	46.884	47.100	42.280
9f Afschrijving en rente	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Rentelasten langlopende lening	5.752	5.800	5.923
* Afschrijvingskosten gebouwen	9.696	9.500	9.264
* Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	2.916	6.000	5.235
Totaal afschrijving en rente	18.364	21.300	20.422
9g Directe projectkosten	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
	Euro	Euro	Euro
* Directe projectkosten	74.112	70.000	59.812
Totaal directe projectkosten	74.112	70.000	59.812

Toelichting op de lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling			Werving baten			Beheer en Administratie	Totaal 2015	Totaal begroot 2015	Totaal 2014
	Groen Drenthe	ECO-nomie	Samen Werkt	Eigen fondswerving	Acties derden	Subsidies				
Lasten										
Subsidie en bijdragen	-	-	-					-	-	-
Afdrachten	-	-	-					-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-					-	-	-
Uitbesteed werk	8.347	16.566	7.696	-	-	-	6.211	38.820	40.000	18.756
Publiciteit en communicatie	197	391	182	-	-	-	147	918	4.000	3.165
Personeelskosten	124.575	247.243	114.864	-	-	-	95.021	581.702	587.977	521.948
Huisvestingskosten	5.853	11.617	5.397	-	-	-	4.356	27.223	29.000	24.521
Kantoor- en algemene kosten	8.245	16.365	7.603	-	-	-	14.671	46.884	47.100	42.280
Afschrijving en rente	3.949	7.837	3.641	-	-	-	2.938	18.364	21.300	20.422
Directe projectkosten	20.499	36.029	17.584	-	-	-	-	74.112	70.000	59.812
Totale kosten	171.665	336.048	156.966				123.344	788.023	799.377	690.904
Beheer en administratie doelstellingen	31.572	62.661	29.111				123.344			
Totaal doelstellingen	203.237	398.709	186.077	-	-	-	-	788.023	799.377	690.904

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, toegerekend aan de betreffende doelstelling op basis van het aantal geregistreerde uren.

De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

De berekening van de kosten beheer- en administratie is gebaseerd op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten:	97%
Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. de som der lasten	100%
Percentage kosten eigen fondsenwerving t.o.v. baten eigen fondswerving:	0%
Percentage kosten beheer- en administratie	16%

Het bestuur heeft de norm voor het percentage beheer- en administratie vastgesteld op maximaal 30%, waarbij wordt gestreefd naar een percentage van 20% of lager.

10. Werkelijk versus begroting

We sluiten af het jaar af met een positief resultaat van € 25.799.

Het verschil tussen dit begrote en gerealiseerde resultaat is als volgt tot stand gekomen.

* Baten gerealiseerd	€ 813.823	
* Baten begroot	€ 799.377	
Verschil baten		€ 14.446
* Lasten gerealiseerd	€ 788.023	
* Lasten begroot	€ 799.377	
		€ 11.354-
Saldo: verschil tussen gerealiseerd en begroot		€ 25.799

De totale omzet is in 2015 hoger dan in 2014, als gevolg van een grotere ureninzet voor de projecten en daaraan gekoppeld een grotere projectformatie.

In de loop van 2015 is de begroting aangepast, toen bleek dat voor het behalen van beoogde resultaten een hogere ureninzet nodig was en de projectfinanciering hiervoor kon worden gerealiseerd.

De totale gerealiseerde baten en lasten zijn vrijwel conform de vastgestelde begroting.

Baten

De totale gerealiseerde baten zijn plm. 2% hoger dan begroot (gerealiseerd: € 813.823; begroot: 799.377).

De baten liggen plm. 11% boven het niveau van 2014.

Lasten

De afwijking tussen de gerealiseerde en begrote lasten is minder dan 2% (gerealiseerd: € 788.023; begroot: € 799.377).

De totale lasten zijn 14% hoger dan in 2014. Deze stijging wordt veroorzaakt door zowel een toename van de ureninzet op projecten als door een stijging van de directe projectkosten.

De afwijking tussen de begrote en gerealiseerde lasten per thema is minder dan 10%.

De inzet op het thema Economie is ten opzichte van voorgaande jaren gestegen door de samenwerkingsprojecten op het gebied van duurzame energie en energiebesparing.

3. Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2015 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is op 7 april 2016 vastgesteld door:

Directeur
Origineel getekend door: R. Hoekstra

De jaarrekening 2015 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is goedgekeurd door de Stichtingsraad tijdens de vergadering van 7 april 2016

Namens de Stichtingsraad
Origineel getekend door: F.G. Blanckenborg

Aan: het bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe, te Assen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015, de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

Drachten, 7 april 2016

De Jong AFM B.V.

Origineel getekend door: J.D. de Jong AA

Begroting baten en lasten 2016

Natuur en Milieufederatie Drenthe

Baten

* Baten uit eigen fondswerving	-
* Baten uit gezamenlijke acties	-
* Baten uit acties derden	215.859
* Subsidies van overheden	554.641
* Baten uit beleggingen	-
* Overige baten	120.000
Totaal baten	<u>890.500</u>

Lasten

* Salarissen, sociale lasten en pensioen	641.800
* Uitbesteed werk	25.000
* Publiciteit en communicatie	4.500
* Huisvestingskosten	31.700
* Kantoor en algemene kosten	52.500
* Afschrijving en rente	20.500
* Directe projectkosten	114.500
Totaal lasten	<u>890.500</u>

Begroot resultaat

-

Begroting 2016 lasten programma's / doelstellingen

In euro's		Uur-	Product-	Totale
Programma's		kosten	kosten	kosten
1	Groen Drenthe	236.000	25.000	261.000
2	ECO-nomie	380.000	63.000	443.000
3	Milieukwaliteit en duurzaam ondernemen	160.000	26.500	186.500
Totaal doelstellingen		776.000	114.500	890.500